A°. 1840.

N°. 79.

DONDERDAG DEN 1sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

Onafgehaalde Brieven over de maand SEPTEMBER.

Charles Crocker. — De Conige Rafen — Willem Dijkman. — M. Kerster. — Mejuf. Sablika Spencer. — Evert Soesman. — Mev. C. Schmidt. — F. W. Hk. de Valk — Francina de Wiel.

Koopvaardij: Kapts. Zaal. — G. Medevoort. — Smith. — L. Wildschut. — H. K. Sietzema. — Jurgens. — G. R. Glim.

Martinique: D. B. Voorman.

Demerary: Liebau. — M. J. Retemeijer. P. Vervoerdt.

Berbice: P. Ter Reehorst. — van Rossum. — Wente.

Paramaribo den 30 September 1840.

De Post-Beamble,
A. P. TIRION.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 29 September, het Schip *Equator*, Kapt. J. G. Kunst, naar Rotterdam; lading: 80 vaten Suiker, 3 balen schoone Katoen en 50 pun cheons Rum.

ADVERTISSEMENTEN.

De Administrateur van Financien, zal op VRIJDAG den 16den October aanstaande, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, des morgens ten *negen* ure, doen verkoopen:

Eene partij *INLANDSCHE BALKEN*, als: BOLLETRIE, GROENHART, MANBARKLAK, PETO enz., ter lengte van 20 à 50 voeten en ter dikte van 7 à 14 duimen Rijnlandsche maat, liggende aan de *Waterkant* bij het *Gouvernements-Plein*; volgens de lijst, welke daarvan bij voornoemde Vendumeester, en ten Kantore der Finantiele Administratie voor de gegadigden ter *inzage* ligt.

Paramaribo den 29 September 1840.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(24261) Op *HEDEN*, nademiddag ten vier ure, zullen door- en ten huize van den Vendumeester S. F. FLU, publiek worden verkocht:

Het achtergedeelte van het *ERF*, op den hoek van de *Rust en Vrede* en *Keizer Straten*, La. D. No. 33, lang 200 en breed 88 voeten, met daarop staand *zoo goed als nieuw GEMAKHUIS*.

En het middengedeelte van hetzelfde Erf, mede lang 200 voeten; aankomende L. ZIKLAG. Zijnde inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, te bevragen ter dezer Drukkerij.

Alsmede: *een nieuwe zes-riems TENTCORJAAL*, lang 39½ en breed 5¼ voeten, met deszelfs toebehooren; liggende ter bezigtiging achter het Erf, aan de *Saramacca Straat*, bewoond door den Heer S. J. G. VISSER.

Paramaribo den 1 October 1840.

(34293) De verkoop van het *HUIS* en *ERF*, aan de *Wageweg Straat*, bekend onder La. B. No. 116; aankomende den Boedel wijlen W. G. TELTING, zal *HEDEN NADEMIDDAG* ten *vier* ure, ten huize van den Vendumeester S. F. FLU, plaats vinden.

Paramaribo den 1 October 1830.

J. G. WEIJNE qq. c. s.

Het Derde Kwartaal van 1840.

Wij hopen onze Lezers geene ondienst te bewijzen met eene korte en beknopte beschouwing der gebeurtenissen gedurende de drie laatste maanden. Bescheidene aanmerkingen of teregtwijzingen zullen ons altoos welkom zijn, wanneer wij hier of daar dwalen of het geheugen ons niet getrouw is gebleven, ten einde daarvan bij voorkomende gelegenheden behoorlijk gebruik te maken; te meer, daar wij het voornemen hebben opgevat, om met deze beschouwingen telken drie maanden voort te gaan:

De verwikkelingen omtrent de Oostersche aangelegenheden duren steeds voort. Intusschen is de zoo veel invloed hebbende Groot Vizier Chosrow die gehaate vijand van Mehemed-Ali, bij de Porte in ongenade gevallen, hetwelk welligt aanleiding zal geven, dat eene minnelijke schikking tusschen den Grooten Heer en zijnen Vasal, zonder tusschenkomst der vreemde Mogendheden tot stand gebragt worde, wier belangen bovendien zoo tegenstrijdig zijn, dat er weinig uitzigt bestaan om die immer te vereenigen.

In dezen stand van zaken is intusschen eene revolutie in Syrie uitgebarsten, zoo dat Ibrahim Pacha, zoon des Onder-Konings, handen vol werk zal hebben om dien opstand door kracht van wapenen te dempen, ten zij men aan de regtmatige grieven der inwoneren, omtrent het drukkende der belastingen gehoor verleene.

—Het ministerie Thiers houdt zich in *Frankrijk* steeds staande, en terwijl gewigtige discussien omtrent een belangrijk wetsontwerp in de kamer der gedeputeerden plaats hadden, beklom deze minister geheel onverwacht het spreekgestoelte en droeg eene Koninklijke boodschap voor, om de asch van Napoleon te St. Helena op te delven en naar Parijs overtevoeren. Te oordeelen naar den levendigen indruk welke deze tijding zoo wel in als buiten de kamer verwekt heeft, kunnen wij onze vreeze niet onderdrukken wanneer wij eenen blik werpen op de mogelijke gevolgen die daaruit bij gelegenheid der ter aardebestelling kunnen ontstaan.

's Konings beide zonen welke den veldtogt in Algiers tegen Abd-el-Kader hebben bijgewoond, zijn in Parijs terug gekomen. — Of echter het voorgestelde doel door deze expeditie bereikt is, trekken wij wel degelijk in twijfel.

— In Engeland strekte zich de misdadige hand van Oxford uit, om de regerende Koningin Victoria van het leven te beroven. De Jurés echter hebben hem vrij gesproken, op grond van krankzinnigheid, doch de opsluiting bevolen, hoezeer men uit omstandigheden zou moeten opmaken dat hij bij het plegen der misdaad, volstrekt in zijne verstandelijke vermogens niet gekrenkt was. Wij geloven dat eene levenslange opsluiting den misdadiger meerder vrees inboezemt, dan de valbijl of het koord: door dit middel wordt misschien het kwaad met wortel en tak voor altoos uitgeroeid.

Prins Albert de Echtgenoot der Koningin werd door het parlement tot Regent over de minderjarige erfgenaam der kroon benoemd, ingeval H. M. voor denzelven mogt komen te overlijden.

De kwestie met Napels is getermineerd, terwijl men met verlangen de resultaten van de Chinasche expeditie verbeid.

Intusschen predikt de vermaarde volksmenner O'Connel steeds de verbreking der Unie met Engeland en Ierland; de taal, onlangs door hem in Dublin gevoerd, moet elk verbazen.

De Whigs blijven steeds op het kussen, en verkiezen, in weerwil der nederlagen onlangs door hen meer dan eens in het Huis der gemeenten geleden, hunne plaatsen voor de Torie's niet interuimen, hetwelk vroeger zelfs bij de geringste nederlaag altoos het geval was.

— In eenige streken van Rusland heerschte gebrek aan granen, en werden onderscheidene havens van dat rijk tot vrije invoer van hetzelve zonder betaling van regten opengesteld.— De expeditie tegen Chiwa is op nieuw in aanmarsch. De alleenheerscher van dat uitgestrekt rijk, vergezeld van den troonopvolger, zet zijne reizen door de binnenlanden voort.

—De Koning van Pruisen Fredrik Wilhelm III betaalde de tol aan de natuur. Hij regeerde lang en zijne regering was rijk in gebeurtenissen; hij heeft meer dan eens de beker der bitterheid tot den bodem toe geledigd. Gewigtig en merkwaardig is zijn nagelaten testament, waarin wenken voor zijnen opvolger voorkomen, dubbel der vervulling waardig. Wij wenschen voor het algemeen volksgeluk, dat de tegenwoordige regerende Koning, althans wat vredelievende gezindheden betreffen, de voetstappen van zijnen vader moge drukken.

In de kerkelijke aangelegenheden ziet men nu eenige veranderingen te gemoet.

—In Nederland werd van regeringswege in de verlangde veranderingen der grondwet toegestemd, dit baarde algemeen genoegen en bragt onder anderen te weeg, dat al de financiele wets-ontwerpen door de beide kamers der Staten-Generaal aangenomen werden. Het ministerie van financien en kolonien zoo na aan elkander verwant, smolten ineén. Aan het hoofd van hetzelve werd een man geplaatst, toegerust met uitstekende kunde en bekwaamheid. Onder hem werden benoemd twee voordeelig bekende mannen, allen 's Konings vertrouwen dubbel waardig, zoo dat men van dit driemanschap de schoonste vruchtgevolgen verbeidt.— Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en Hoogstdeszelfs gezin genoot bij voortduring eene gewenschte gezondheid.

—Binnen deze Volkplanting werd de verjaardag van Z. M. op eene allezins luisterlijke wijze gevierd; en had het examen der leerlingen op de onderscheidene scholen in het openbaar

plaats. De ongemeene vorderingen welke door hen aan den dag gelegd en ten toon gespreid werden, verwekten algemeene goedkeuring en getuigden van de voorbeeldelooze zorgen, moeite en ijver, die er thans in vergelijking van vroegere dagen, besteed worden aan het onderwijs der jeugd. Heil allen die daaraan arbeiden, dat werk is edel en zal de schoonste vruchten dragen, zelfs voor latere nageslachten!

De circulaire van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, dd. 1e. Augustus jl., de heillooze gevolgen omtrent het bedingen van eene zekere agio op Wisselbrieven aantoonende, getuigt van Hoogstdeszelfs loffelijke belanstelling en edele bedoelingen in de welvaart dezer Volkplanting.

Ruslands tegenwoordige taak in Azie.

(*Van een' Rus.*)

In Europa heeft Rusland zijne taak volbragt; thans begint die in Azie; hier wordt het tot groote werkzaamheid geroepen, tot de invoering van het christendom, tot bevordering der beschaving, verzachting van zeden, ontwikkeling van handel, aankweeking van nijverheid. Door de tijdsomstandigheden, waarin het ten aanzien van alle beschaafde staten van ons werelddeel, het naast aan de west- en midden-aziatische landen grenzende, verkeerde, werd het tot heden teruggehouden die baan vroeger te betreden, waarop Engeland, ofschoon gewis uit geheel andere inzigten, hetzelve aanmerkelijk voorgegaan is. Tot op Peter *de Groote* was het in langdurigen kampstrijd met de Polen gewikkeld; eerst onder dezen kon het daarvan uitrusten; toen riep de nimmer rustende geest van dezen scheppenden monarch het tot nieuwen kampstrijd tegen de Zweden op. Onder zijne regering schemerde het eerste morgenrood van Europesche beschaving in Rusland, toen deze in de meeste overige landen van Europa reeds met heldere stralen lichtte. Rusland moest sedert al zijne krachten inspannen, om hen op deze nieuwe baan van geestbeschaving eenigermate nabij te komen. Het twee en dertigjarig regeringstijdvak van Catharina, hield hetzelve in gedurige oorlogen met de Turken en Polen gewikkeld. Door beiden vergrootte het zijn grondgebied in het zuiden en het westen des rijks, en Catharina legde door hare roemvol gevoerde oorlogen den eersten vasten grond tot Ruslands tegenwoordige staatkundige grootheid. Alexander *de Eerste* had van al zijne voorgangers, het zwaarste vraagstuk voor Ruslands lot op te lossen; — zijne pogingen gelukten onder den zigtbaren bijstand der Voorzienigheid boven alle verwachting. Napoleon's eerzuchtige staatkunde hield zich aan het stelsel der wereldverovering. Alexander vergenoegde zich met de redding van zijn rijk; hij volgde eene hoogere roeping, bevrijdde ook het geheele overige Europa van Napoleon's drukkende heerschappij, en deed tot tweemalen toe zijn zegepralenden intogt in Parijs. Bijna het tweederde gedeelte der regering van dezen keizer verliep aldus in bestendige oorlogen tegen de staatkundige strekking van den toenmaligen franschen oppergebieder; het laatste derde gedeelte gaf hem genoegzaam werk voor de inwendige organisatie van het rijk, welke door de buitenlandsche oorlogen zeer ten achteren was geraakt. De eerste regeringsjaren van keizer Nicolaas werden eveneens gekenmerkt door oorlogen tegen de Persen, de Turken en de oproerige Polen. Thans is voor Rusland het tijdstip van eenen duurzamen, vasten vrede aangebroken. Zijne ontzagwekkende houding beveiligt het tegen alle vijanden en tegenstrevers; het ziet zich in Europa op het standpunt geplaatst, dat hetzelve onder de eerste groote mogendheden toekomt. Nu is het tijdstip aangebroken, waarop het zijne taak in Azie moet volbrengen: deze bestaat niet in veroveringen — zijne kolossale magt behoeft die niet meer — maar in de uitvoering van heiliger oogmerken, in 't belang der menschheid: in de vestiging van het christendom, in de verbreiding der beschaving, de ontwikkeling van handel en nijverheid, onder de west-aziatische volksstammen die het naast aan hetzelve grenzen, waartoe twee volken van ons werelddeel: de Russen en Engelschen, inzonderheid door de Voorzienigheid geroepen schijnen. De laatstgenoemde hebben echter meer hunne veroveringszucht bot gevierd dan deze strekking gehuldigd. Met het bedoelde inzigt werden in het laatste tiental jaren door vele pogingen, door middel van wederzijds handelverkeer, met de volken van West-Azie beproefd, maar altijd vonden zij zich voor een groot deel daarin te leur gesteld, door het roofzuchtig stelsel, dat elken Nomadenstam meer of minder aankleeft, en waarin zich de Chanaat van Chiwa vooral onderscheidde. Handel en ontwikkeling van beroepsnijverheid zijn echter, gelijk de geschiedenis van alle tijdvakken leert, de beste middelen tot verbreiding van beschaving onder de wilde volken. Rusland moet derhalve, om langs dezen weg zijne taak met goed gevolg te volbrengen, in de eerste plaats er op bedacht zijn, om zijnen handel met de west-aziatische volken op eenen vasten grondslag te vestigen; dit kan door geen ander middel bereikt worden, dan door eene tijdelijke bezetting van Chiwa. Is nu ook al de jongst derwaarts gezonden expeditie, ten gevolge van het verkeerd gekozen jaargetijde, zonder gevolg gebleven, zoo zal eene tweede, in een gunstiger saizoen aftrekkende (de geschiktste tijd zou wel in de maand augustus zijn), deze taak bepaald en geheel volvoeren. In het Westelijk Azie maakt Chiwa, uit het handel- zoo wel als uit een staatkundig oogpunt, het gewigtigste punt uit. Het is in deze landstreken het centrale punt; door deszelfs gebied leiden gemeenschapswegen naar alle andere landen. Wordt derhalve deze roofstaat door Rusland op eenen militairen voet bezet, dan is aan onze staatkundige en handelontwerpen in dit gedeelte van Azie een voldoend vast punt verzekerd, en de overbrenging der beschaving gewaarborgd.

Voor eene expeditie naar Chiwa in den zomertijd, zou de nabijheid van het, midden in de steppen liggende Aralmeer, dat eene lengte van 400 wersten heeft, gunstig zijn. Het water van dit meer is zoet, dus voor menschen en dieren drinkbaar, daarbij is het meer zeer vischrijk. De vele in hetzelve gelegen eilandjes kunnen gemakkelijk gevestigd, tot depots en hospitalen ten behoeve van het detachement ingerigt worden, 't welk geene vrees behoeft te koesteren voor de in de nabijheid van het meer wonende Nomaden, aangezien deze geene vaartuigen bezitten; en zelfs wanneer zij die verkregen, zou men hen gemakkelijk kunnen verdrijven. De door Chiwa stroomende Amu-Darja loopt, gelijk bekend is, in het meer van Aral uit. Derhalve kunnen gemakkelijk door deze rivier de benoodigde krijgs- en levensbehoeften, uit de depots naar Chiwa toegezonden worden.

Om deszelfs gunstige ligging kan men Orenburg voor het centraal handelpunt van Rusland, met het Westelijk Azie houden. Zoo lang hetzelve echter aan de roofzuchtige aanvallen der Chiwaers en van de aan Rusland onderworpene steppen-kirgizen blootgesteld blijft, zal het zich nimmer tot eene aanmerkelijke hoogte kunnen verheffen. Chiwa ligt, zoo als boven gezegd is, in het midden van al de landstreken welke de russische karavanen, die van Orenburg komen bezoeken; deze kunnen om tot die landstreken te komen, het gebied van Chiwa niet vermijden, evenmin als de Aziatische volken, die Rusland bezoeken, de steppen. Reizenden zien zich steeds blootgesteld aan de roofzuchtige aanvallen der Chiwaers en de steppenbewoners. De karavanen der laatstgenoemde volken, worden op haren weg naar Orenburg niet alleen aangevallen, de koopwaren geroofd, maar de Aziatische handelaars zelfs vermoord, hetgeen de meeste van dezen handel afschrikt.

De lengte van den Chanaat Chiwa, van het noorden naar het zuiden, bedraagt 150, de breedte van het westen 180, deszelfs geheele omvang echter 27,000 wersten. De bevolking uit eene vermenging van verschillende stammen bestaande: zoo als Sarten (de oorspronkelijke bewoners), Usbeken (de later derwaarts gekomen veroveraars), de Karakalpaken, de Truchmenen, de vreemde Slaven (meest Russen en Persen), bedraagt omstreeks 300.000 personen. De magtigste dier onderscheiden stammen zijn de Truchmenen. Derzelver khan kan in den oorlog, wanneer alle hem onderworpen stamgedeelten zich bij hem aansluiten, op 25,000 a 30.000 strijders rekenen. Niet zelden echter staan de Truchmenen tegen hunnen gebieder op, dan komt het tusschen hen en de Chiwaers tot langdurige oorlogen.

De Kergis-Kaisaken zijn de meest gevreesde naburen van den khan; wanneer zij immer hem met hunne vereenigde magt wilden beoorlogen, dan zou hij met zijne Chiwaers naauwelijks stand kunnen houden. De Kirgis-Kaisaken, wier steppengebied vooraan op den weg van Rusland naar Chiwa gelegen is, zijn, gelijk bekend is, in drie verschillende takken verdeeld, de groote, middelbare en kleine. De eerstgenoemden leiden een nomadenleven ten oosten van het meer van Aral, aan de oevers der rivieren Sarasu en Sir-Derji, tot aan de stad Taschkent. Niettegenstaande deze tak de grootste tak heet, is hij het armste in bevolking en kan slechts 10,000 strijders te velde brengen. De middelbare tak zwerft meestal aan gene zijde van de bergketen Altan-Tabei en in de Ischin-Step, die reeds in Ruslands grenzen ligt. Deze is de magtigste en rijkste en telt 160,000 kibitken of familien. In den zomer strekt dezelve hare nomaden-togten oostwaarts tot Irtüsch en het meer Dsaesang, westwaarts tot aan den oorsprong van de Tobol-rivier en tot het meer Aksakal uit. De kleine tak, uit 150,000 kibitken of familien bestaande, brengt den zomer grootendeels aan de rivieren Sunduk, Ora, Mursa-Bulak, Ilek en Kobda door, die in het meer van Ural valt, tusschen de steden Kisil en Ilezk. In den winter houdt hij zich op aan de rivieren Kamuschnilgis en Tagis-Irgis, aan den Sir-Derja en de Jemba. De winter duurt in deze steppen niet lang, maar is er zeer koud. De zomer is er uitnemend heet, doch de hitte wordt door koele winden getemperd en evenzoo door veelvuldigen regen. De herfst is er schoon en duurt er tot op het laatst van November. De plantengroei is in deze steppen, vooral aan de boorden der rivieren weelderig; verscheiden boomsoorten groeijen hier in groote menigte; in de dalen vindt men een rijkdom van bloemen en overvloed van gras. De Stepenkirgisen onderhouden groote kudden vee; vele rijke Kirgisen van den middelbaren tak bezitten een 10.000 tal paarden, 300 of nog meerder kameelen, 20,000 schapen en talloos veel geiten. Het schapenvleesch is malsch en aangenaam. Veel wild wordt ook in deze steppen gevonden. Van de wilde dieren treft men er aan: den wolf, den vos, den das, het weseltje, het hermelijndier en de bergmuis. In de zuidelijke en oostelijke bergkloven zijn veel wilde schapen, tibetsche ossen, wilde geiten, schakels, wilde ezels en schapen. Soms dwalen derwaarts ook tijger van uit Midden-Azie heen. In den zomer zijn de groote steppen moerassen met talloos wilde ganzen, eenden en ander watergevogelte gevuld. Men treft er voorts witte slangen aan, die echter onschadelijk zijn.

De Steppen Kirgizen drijven handel met Rusland, Chiwa en Bucharye. Zij verkoopen aan Rusland jaarlijks ongeveer 150,000 schapen, vele paarden, hoornvee, schapenvachten en kameelhaar. Daarentegen bekomen zij van Rusland, verscheidene manufactuur-goederen, voornamelijk laken en linnen, en eene groote hoeveelheid kleine ijzeren gereedschappen.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.